

تبصره (۷)

بند (الف)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است نسبت به چاپ و انتشار ایران چک
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سقف مصوب شورای پول و اعتبار و با مسدود نمودن
معادل ریالی آن تحت نظارت هیأت اندوخته اسکناس موضوع ماده (۲۱) * قانون پولی و بانکی
کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ اقدام کند.

* قانون پولی و بانکی کشور:

ماده (۲۱):

الف- هیأت نظارت اندوخته اسکناس عهده‌دار نظارت بر حسن اجرای مفاد ماده (۵) این قانون از طریق تحویل و نگاهداری اسکناس‌های چاپ‌شده و همچنین نگاهداری حساب داراییهای موضوع ماده (۵) و صورت جواهرات سلطنتی و تنظیم مقررات مربوط به نمایش و نظارت بر ورود و خروج آنها از خزانه بانک و به علاوه نظارت در معدوم کردن اسکناسهایی که باید از جریان خارج شود می‌باشد.

ب - هیأت نظارت اندوخته اسکناس از افراد زیر تشکیل می‌شود:

۱ - دو نماینده مجلس به انتخاب مجلس شورای ملی.

۲ - رییس کل بانک مرکزی ایران.

۳ - دادستان کل کشور.

۴ - خزانه‌دار کل کشور.

۵ - رییس کل دیوان محاسبات.

۶ - رییس هیأت نظار.

تبصره - مدت مأموریت ساتورها و نمایندگان مجلس با مجلسین خواهد بود و در هر حال تا انتخاب جانشین خود به این سمت باقی خواهند ماند.

ج - آیین‌نامه مربوط به نحوه اجرای وظایف محول به هیأت نظارت اندوخته اسکناس به وسیله هیأت تصویب و به موقع اجرا گذارده می‌شود.

د - اعضای هیأت نظارت اندوخته اسکناس برای حضور در جلسات هیأت حق الزحمه‌ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رییس کل بانک و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد.

تفریغ تبصره (۷)

تفریغ بند (الف)

به موجب تصمیمات متخذه در یکهزار و یکصد و نود و چهارمین جلسه شورای پول و اعتبار (تاریخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۱)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جمعاً مجاز به چاپ یکصد و سه هزار میلیارد (۱۰۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اسکناس و ایران چک بوده است. **پیشنهاد می‌شود شورای پول و اعتبار در مصوبات خود نسبت به تفکیک میزان اسکناس و ایران چک قابل چاپ اقدام نماید.** عملکرد بانک مذکور در سال ۱۳۹۴ به شرح جدول شماره (۱) می‌باشد:

جدول شماره (۱)

(مبالغ به میلیون ریال)

اسکناس چاپ‌شده	اسکناس منتشر شده *	ایران چک چاپ‌شده	ایران چک منتشر شده	جمع اسکناس و ایران چک منتشر شده	جمع اسکناس و ایران چک منتشر شده
۹,۹۹۲,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۳,۰۰۰,۰۰۰	۷۰,۵۰۰,۰۰۰	۱۰۲,۹۹۲,۰۰۰	۹۰,۵۰۰,۰۰۰

* دلیل فزونی میزان اسکناس منتشر شده به چاپ‌شده، مربوط به انتشار اسکناس در سال ۱۳۹۴ از محل باقیمانده اسکناس‌های چاپ‌شده در سالهای گذشته می‌باشد.

مطابق جدول فوق، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چاپ و انتشار اسکناس و

ایران چک سقف مصوب شورای پول و اعتبار را رعایت نموده است. همچنین برای انتشار

ایران چک مطابق رویه معمول چاپ اسکناس، با تأمین پشتوانه و تحت نظارت هیأت نظارت

اندوخته اسکناس اقدام شده است.

میزان ایران چک‌های چاپ و منتشر شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در

گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۴

تبصره (۷)

سال ۱۳۹۴ به شرح جدول شماره (۲) می‌باشد:

جدول شماره (۲)

(مبالغ به میلیون ریال)

نوع ایران چک	موجودی سالهای قبل		میزان چاپ *		میزان انتشار *		میزان فروخته شده به بانکها *		میزان باقیمانده		میزان در جریان تا تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۹	
	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه	مبلغ	قطعه
ریالی ۵۰۰,۰۰۰	۵,۵۴۰,۰۰۰	۱۱,۰۸۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۹,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۸,۰۰۰,۰۰۰	۵۴,۸۲۰,۰۰۰	۱۰۹,۶۴۰,۰۰۰	۱۰,۷۲۰,۰۰۰	۲۱,۴۴۰,۰۰۰	۲۰۱,۹۸۴,۶۵۱	۴۰۳,۹۶۹,۳۰۲
ریالی ۱,۰۰۰,۰۰۰	۶۱,۳۰۰,۰۰۰	۶۱,۳۰۰,۰۰۰	۳۳,۰۰۰,۰۰۰	۳۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۱,۵۰۰,۰۰۰	۱۱,۵۰۰,۰۰۰	۱۳,۷۶۰,۰۰۰	۱۳,۷۶۰,۰۰۰	۸۰,۵۴۰,۰۰۰	۸۰,۵۴۰,۰۰۰	۳۶,۷۶۰,۷۰۶	۳۶,۷۶۰,۷۰۶
جمع	۶۶,۸۴۰,۰۰۰	۷۲,۳۸۰,۰۰۰	۹۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۵۳,۰۰۰,۰۰۰	۷۰,۵۰۰,۰۰۰	۱۲۹,۵۰۰,۰۰۰	۷۸,۵۸۰,۰۰۰	۱۲۳,۴۰۰,۰۰۰	۹۱,۲۶۰,۰۰۰	۱۰۱,۹۸۰,۰۰۰	۲۳۸,۷۴۵,۳۵۷	۴۴۰,۷۳۰,۰۰۸

* بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سقف مصوب شورای پول و اعتبار اقدام به چاپ ایران چک می‌نماید؛ سپس بر اساس برآورد بانک مذکور و در اجرای ماده (۲۱) قانون پولی و بانکی کشور جهت انتشار ایران چک از هیأت اندوخته اسکناس مجوز اخذ می‌گردد. هیأت یادشده با توجه به ماده (۵) قانون معنون و با تعیین پشتوانه، دستور انتشار را صادر و متعاقباً بانکها ایران چک موردنیاز را با پرداخت وجه از محل حسابهای خود نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دریافت می‌نمایند.

جدول شماره (۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک	ایران چک پانصد هزار ریالی		ایران چک یک میلیون ریالی		جمع مبلغ فروخته شده
		تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	
۱۴	رفاه کارگران	۶,۱۲۰,۰۰۰	۳۰۶,۰۰۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	۳۶۴,۰۰۰
۱۵	آینده	۷۴۰,۰۰۰	۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۵۱۰,۰۰۰
۱۶	سامان	۵۶۰,۰۰۰	۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰
۱۷	توسعه تعاون	۲۸۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰
۱۸	سینا	۱,۴۰۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰	۱,۰۶۰,۰۰۰
۱۹	کشاورزی	۹۴۰,۰۰۰	۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۵۱۰,۰۰۰
۲۰	کارآفرین	۴,۰۰۸,۰۰۰	۲,۰۰۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۴۰,۰۰۰	۱,۲۴۰,۰۰۰	۳,۲۸۰,۰۰۰
۲۱	خاورمیانه	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۶۲۰,۰۰۰
۲۲	ملی ایران	۳۸,۵۲۰,۰۰۰	۱۹,۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۲۰,۰۰۰	۱,۵۲۰,۰۰۰	۲۰,۷۸۰,۰۰۰
۲۳	قرض الحسنه مهر	۸۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰
۲۴	صنعت و معدن	۴۲۰,۰۰۰	۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰
۲۵	پارسیان	۳,۵۰۰,۰۰۰	۱,۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۱,۹۷۰,۰۰۰
۲۶	توسعه صادرات	۱۶۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰
۲۷	شهر	۳,۲۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۴۰,۰۰۰	۳۴۰,۰۰۰	۱,۹۴۰,۰۰۰
۲۸	قرض الحسنه رسالت	۴۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۲۰,۰۰۰
۲۹	پاسارگاد	۳,۵۸۰,۰۰۰	۱,۷۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰	۲,۳۷۰,۰۰۰
۳۰	مسکن	۲,۱۰۰,۰۰۰	۱,۰۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۶۰,۰۰۰	۵۶۰,۰۰۰	۱,۶۱۰,۰۰۰
۳۱	مؤسسه اعتباری ملل (عسکریه)	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۱۰,۰۰۰
۳۲	مؤسسه اعتباری کوثر	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۱۰,۰۰۰
جمع		۱۰۹,۶۴۰,۰۰۰	۵۴,۸۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳,۷۶۰,۰۰۰	۱۳,۷۶۰,۰۰۰	۶۸,۵۸۰,۰۰۰

معادل ریالی ایران چکهای فروخته شده، از محل موجودی بانکهای متقاضی نزد بانک

مرکزی جمهوری اسلامی ایران برداشت شده است. مبلغ و تعداد ایران چکهای فروخته شده به

بانکها از تاریخ ۱۳۹۴/۱/۱ لغایت ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ به شرح جدول شماره (۳) می‌باشد:

جدول شماره (۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک	ایران چک پانصد هزار ریالی		ایران چک یک میلیون ریالی		جمع مبلغ فروخته شده
		تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	تعداد فروخته شده	مبلغ فروخته شده	
۱	حکمت ایرانیان	۲,۴۶۰,۰۰۰	۱,۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۱,۳۹۰,۰۰۰
۲	سپه	۸۴۰,۰۰۰	۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۶۰,۰۰۰
۳	ایران زمین	۱۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۵۰,۰۰۰
۴	دی	۲,۸۴۰,۰۰۰	۱,۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۸۰,۰۰۰	۸۸۰,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰
۵	ملت	۸,۴۸۰,۰۰۰	۴,۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۲۰۰,۰۰۰	۲,۲۰۰,۰۰۰	۶,۴۴۰,۰۰۰
۶	اقتصاد نوین	۶,۵۰۰,۰۰۰	۳,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۸۰,۰۰۰	۱,۳۸۰,۰۰۰	۴,۶۳۰,۰۰۰
۷	انصار	۱,۲۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۶۰۰,۰۰۰
۸	پست بانک	۱,۴۶۰,۰۰۰	۷۳۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۷۳۰,۰۰۰
۹	سرمایه	۴۲۰,۰۰۰	۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰	.	.	۲۱۰,۰۰۰
۱۰	گردشگری	۸۲۰,۰۰۰	۴۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۷۳۰,۰۰۰
۱۱	تجارت	۶,۷۲۰,۰۰۰	۳,۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۴,۸۶۰,۰۰۰
۱۲	صادرات	۱۰,۹۰۰,۰۰۰	۵,۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۴۰,۰۰۰	۱,۲۴۰,۰۰۰	۶,۶۹۰,۰۰۰
۱۳	قوامین	۱۴۰,۰۰۰	۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰

بند (ب)

هرگونه استفاده از تسهیلات ارزی در سال ۱۳۹۴ مشروط به عدم افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

تفریغ بند (ب)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۴، هیچگونه تسهیلات ارزی از منابع خارجی یا داخلی دریافت ننموده، ضمناً خالص دارایی‌های خارجی بانک مذکور در سال ۱۳۹۴ به شرح جدول زیر افزایش یافته است:

(مبالغ به میلیون دلار)

مازاد خرید به فروش (افزایش خالص دارایی‌های خارجی)	فروش ارز	خرید ارز			
		جمع	سایر *	از محل عایدات ارزی میعانات گازی	از محل وصولی‌های نفت خام
۶,۵۷۵/۶	۲۵,۴۱۱/۱	۳۱,۹۸۶/۷	۹,۳۰۹/۲	۳,۷۵۳/۶	۱۸,۹۲۳/۹

* شامل: خرید اداره بین‌الملل از بانک‌ها و شرکت‌ها، از محل حساب ذخیره ارزی، از محل صندوق توسعه ملی، خرید اسکناس از مشتریان، از محل حساب‌های ارزی مشتریان و خرید از محل حواله‌های وارده.

بند (ج)

به سازمان‌های توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، شرکتهای دولتی تابعه ذیربط وزارت نفت (پتروشیمی و نفت) و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود به منظور تقویت سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و تعاونی برای تأمین و تولید ماشین‌آلات و تجهیزات صنعت، معدن، نفت، گاز و پتروشیمی و بومی‌سازی فناوری (تکنولوژی) و بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات مبلغ چهار هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی خود در قالب وجوه اداره‌شده یا یارانه سود و کارمزد تسهیلات بر اساس قراردادهای منعقد شده در اختیار بانکهای عامل قرار دهد تا در چهارچوب دستورالعمل وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و نفت (حسب مورد) و مقررات قانونی مربوطه در اختیار متقاضیان واجد شرایط بخشهای غیردولتی قرار گیرد.

تفریح بند (ج)

بر اساس بررسی‌ها، دستگاه‌های مشمول از مجوز این بند بابت انعقاد قرارداد از محل منابع داخلی خود در قالب وجوه اداره‌شده یا یارانه سود و کارمزد تسهیلات، استفاده نموده و بالتبع قراردادی هم با بانک‌های عامل منعقد نشده و اقدامی نیز در تهیه دستورالعمل مربوط صورت نگرفته، لذا این بند فاقد عملکرد بوده و **اهداف قانون‌گذار محقق نشده است.**